SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. X JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 5, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 5-го ЛИСТОПАДА 1987 Ч. 213. РІК XCIV.

ФІЛЯРЕТ ВИСТУПАЄ ПРОТИ ЗАПРОСИН ПАПИ ДО СССР

Рим. — Газета „Іль Мессаджеро ді Рома" надрукувала у числі з 26-го жовтня ц.р. статтейку Марка Політі п. н. „Не запросимо Папи до СССР" і підзаголовком: „Руська Православна Церква засуджує підтримку Української Католицької Церкви Ватиканом".

Автор замітки відкликається на недавнє перебування в Римі київського Митрополита Філярета, його зустрічі і розмови з Папою Іваном Павлом II і його заяви в совєтських релігійних виданнях після повороту з Італії до Києва. На його думку „сьогодні немає жадних передумов для того, щоб Руська Православна Церква могла запросити голову Католицької Церкви Папу Івана Павла II (колишнього Войтилу) до Совєтського Союзу на святкування 1000-річчя хрищення Русі", — заявив холоднокровно Митрополит Філярет закордонним кореспондентам , юрисдикція якого, як пиша згадана газета „простягається також на західні області України, тобто на Галичину з містом Львовом".

Одною із перешкод для запросин Папи Філярет назвав підтримку Ватиканом „української юніятської Церкви". Він додав, що, мовляв, „юніяти", які все ще тяготіють до Ватикану, але живуть в Совєтському Союзі можуть брати участь у святкуваннях 1000-ліття Хрищення Русі. Він однак рішуче виключає можли-

(Закінчення на стор. 4)

РІЧНИЦЯ ВИСЕЛЕННЯ

Ватервліт, Н. Й. — Тут в суботу, 7-го листопада ц.р., о год.л 6-ій вечора в залі Українського Клюбу відбудеться Академія в 40-ву річницю насильного виселення українців з Лемківщини, Посяння, Холмщини і Підляшшя. Академію влаштовує Організація Оборони Лемківщини, відділи Ковгз, Трой і Ватервліт, а святочну доповідь виголосить представниця Головної управи мґр Катерина Мицьо.

Н. ТОЛСТОЙ ВІДБИВАЄ АТАКИ СУДДІВ І ПРОКУРАТУРИ

СВІДОК ПІДТРИМАВ АЛІБІ І. ДЕМ'ЯНЮКА І ОСТЕРІГ СУДДІВ ПЕРЕД ДОКУМЕНТАМИ З СССР

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.). — Історик і письменник Ніколай Толстой з успіхом відбив атаки суддів і прокуратури на процесі Івана Дем'янюка тут у вівторок, 3-го листопада ц.р., підтримуючи алібі оскарженого і остерігаючи суддів перед документами з Совєтського Союзу.

Н. Толстой, під час опитування адвокатом-оборонцем Йорамом Шефтелем, а відтак Йоною Бляттманом а ще більше головним суддею Довом Лєвіном, із стоїчним спокоєм відбив всі атаки — найбільше ідеологічного і особистого порядку — та ствердив, що беручи до уваги цілий контекст появи мнимої виказки І. Дем'янюка з Травніків, для якого, як історика, цей документ, як і три інші привезені з СССР Армандом Гаммером, не мають жадної вартости.

Суддя Д. Лєвін кількакратно остерігав Й. Шефтеля перед уживанням особи А. Гаммера і не допускав до вимінення його прізища в опитуванні свідка. „Неважно хто привіз документ — Ніколай, Пітер чи Сінкевіч", — сказав в одному моменті суддя Лєвін.

Але Н. Толстой твердо обстоював своє становище, що для історика-дослідника преважливим є це хто, і як і звідкіля добув документ, а також факт, що на цьому документі є фальшивки що вже встановили експерти прокуратури і оборони — обезцінює такий документ. Він поновно остеріг суддів, щоб не базували своїх рішень на таких документах.

Більш того, хоч як це не подобалось Лєвінові, Толстой пригадав, що копія виказки появилась у ЗСА в 1980 році у наслідок листування поміж тодішнім шефом ОСІ Алланом Раєном і совєтським прокуратором Віктором Руденком, тим самим, який засилав правозахисників до тюрем і концтаборів.

У дальшому Н. Толстой сказав, що треба бути обережним щодо пам'яті свідків з перспективи років. У цьому випадку він покликався на понад сотню інтерв'ю, які він робив з особами довгі роки після закінчення Другої світової війни. Він ствердив заник пам'яті майже у всіх випадках і то часто-густо дуже основних і самозрозумілих подробиць.

У цьому моменті прокуратор Бляттман запротестував, що Толстой не є експертом від пам'яти, а судді підтримали цей протест, заявляючи, що вони мають дуже багато досвіду у цій ділянці і є вповні компетентні рішати чи свідок пам'ятає чи ні. Толстой заявив, що таке рішення є дуже суб'єктивне і не витримує іспиту історії.

На закінчення опитування Шефтелем Толстой підтвердив алібі І. Дем'янюка як згідне з історичними фактами.

Перепитування зачав Й. Бляттман, як і у раніших випадках, особистими атаками на Толстого, закидаючи йому суб'єктивність, бо він є за поваленням СССР, а батьки його — колишні козаки. На це Толстой відповів, що батьки його не козаки, а „білі" росіяни. Жовтнева революція не була народною, бо народ ніхто не питав. Теперішній уряд — це режим тоталітарний, який втримується силою війська і КҐБ. Він нічого не бачить злого в тому, що хотів би бачити Росію і інші народи СССР вільними, в демократичних державах, з урядами вибраними народом.

Бляттман запитав свідка, чи на його думку Гітлер зробив помилки і був би виграв війну, якби був інакше поступив з українцями чи балтийцями. Толстой відповів, що на цю тему існують різні погляди, а суд не є місцем на історичні спекуляції.

Тоді Бляттман почав опитувати Толстого про його брошурку в справі Комісії Дешена в Канаді. Толстой сказав, що він радий, що Комісія Дешена і канадський уряд взяли його суґестії до уваги і включили в рапорт комісії, зокрема це, що судити треба всіх злочинців — і німців, і комуністів, якщо є докази на те, що вони виконували злочини проти людства. „Існує завжди можливість, що навіть судді можуть помилятись, як це сталось в Канаді, і виправили свої помилки", — сказав Толстой.

Тільки один запит впав щодо історичного фактажу, а саме, що Толстой попереднього дня, говорячи про Великий голод в Україні, сказав, що згідно з книжкою Роберта Конквеста в Україні згинуло 14.5 міл. українців. Толстой заперечив це, покликаючись на сторінку 306 згаданої книжки, де сказано, що загальне число виносило 14.5 міл. душ, в тому українців 5 міл.

Бляттман старався доказати неправдиві твердження Толстого у передмові до його книжки, де сказано, що він має докторат, а крім того його книжку погано скритиковано.

Толстой пояснив, що в одній з перших його книжок видавництво подало, що він працює над докторатом, що відповідало тоді правді, але він однак закинув дальші студії і зосередився над дослідною працею про Другу світову війну. А щого критики, її написала людина, яка повернулась в комуністичну Югославію і там почала отримувати державну пенсію.

Суддя Лєвін запитав — а що тут злого? Толстой: ... „Хай кожний зробить свої висновки в такій справі". На цьому сесія того дня закінчилась, а наступного дня перепитування мало продовжуватись.

САТЕЛІТНІ ДЕРЖАВИ ПОДІЛЕНІ У ПОГЛЯДАХ НА ПРОМОВУ М. ҐОРБАЧОВА

Варшава, Польща. Пресові агентства і акредитовані в комуністичних країнах кореспонденти інформують і обговорюють зміст ювілейної промови генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова, яку він, як відомо, виголосив з приводу 70-річчя Жовтневої революції і у якій він обвинувачував Йосифа Сталіна за злочини, включно за винищення кількох мільйонів совєтських громадян під час колективізації, але рівночасно оправдував і хвалив за його „сильну волю" у підбудові пореволюційної комуністичної системи в СССР та започаткування індустріяльної доби, яка поставила СССР в ряди сильних народів світу. Він частинно виправдав одного із своїх попередників на пості генерального секретаря контроверсійного Нікіту Хрущова кажучи, що в тому часі треба було мати велику дозу відваги виступити проти Й. Сталіна і засудити на партійному з'їзді його злодіяння.

Очевидно М. Ґорбачов горовив багато і про інші справи у своїй майже тригодинній промові, зокрема про соратників Леніна, знищених Й. Сталіном, перебудову і політику „гласності", співробітництво з іншими країнами, підписання договору із ЗСА у справі редукції нуклеарної стратегічної зброї, критикував тих, які не знають де себе упридiлити, домагаються сповільнення темпів перебудови, вважають їх „небезпечними" тощо.

День після промови М. Горбачова по різному зареаґували також керівники сателітних країн. У Польщі наприклад, де тамошні керівники компартії і уряду започаткували програму далекойдучих економічних й до певної міри політичних змін, включно з допущенням незалежних кандидатів у виборах до сойму, оцінили промову М. Ґорбачова дуже стримано. Газета „Жиціє Варшави", урядовий щоденник ніби з гнівом, ніби з притенсіями написала, що „соціялізм і корисні зміни в його системі існують не тільки в Совєтському Союзі, але також в інших державах Східньої Европи".

У Східній Німеччині, де ще й досі час від часу гльорифікують Й. Сталіна і його „тверду непохитну політику у відношенні до імперіялістичних держав", партійна газета „Ноєс Дойчлянд" надрукувала, зглядно почала друкувати промову М. Ґорбачова на першій сторінці, але рівночасно на цій же сторінці надруковано чорним друком телеграму поздоровлення, підписану Еріхом Гонекером, для нового генерального секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії Китайської Народної Республіки Зао Зіянга. Ця сама газета критикувала також новий фільм з критикою Й. Сталіна і його незлібності у стриманні нацистської армії, яка без спротиву маршувала на схід, дійшовши майже під Москву.

По різному зареаґували на промову М. Ґорбачова комуністичні керівники в Болгарії, Малярщині, Румунії, Чехо-Словаччині, але деякі стримались покищо від коментарів, студіюючи мабуть докладно промову „свого великого боса", як заявили західні дипломати і деякі політичні спостерігачі.

„Філяделфія Інквайрер" пише про Д. Шумука

Філядельфія (Я.Т.). — У зв'язку з перебуванням Данила Шумука у Філядельфії, де він в неділю, 25-го жовтня ц.р., зустрінувся з українським громадянством, а слідуючого дня відвідав у товаристві голови філядельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні Уляни Мазуркевич, славний, історичний „Дзвін Свободи", у найбільшому філядельфійському щоденнику „Філяделфія Інквайрер" появилася 27-го жовтня велика, прихильна, ілюстрована двома знімками стаття п.н. „Дисидент поділяє любов свободи", пера Едгара Вілліямса. Одну велику знімку Д. Шумука поміщено на чоловій сторінці другої секції часопису. Під обома знімками і у тексті статті виразно сказано, що Данило Шумук — український дисидент.

Е. Вілліямс пише що Д. Шумук перебув 37 років у в'язницях, що у 1979 році Шумук, який у тому часі був у ҐУЛаґу, прилучився „ін абсенція" до Української Гельсінкської Групи. За один рік із 39-ох членів тієї групи, 38 були у в'язницях. Але Гельсінкська група не перестала існувати. Недавно три члени групи померли у горезвісному „таборі смерти ч. 36-І".

У молодому віці Д. Шумук був комуністом, пише Вілліямс, але він розчарувався у комунізмі, коли довідався про Великий голод 1932-33 років „в його улюбленій Україні". Під час Другої світової війни Шумук прилучився до українського підпілля і з ним боровся і проти нацистів, і проти комуністів.

Біля „Дзвону Свободи" Д. Шумук витягнув з кишені малу фігурку свічки із ясним полум'ям, зладженої із кольорового скла і кільчастого дроту — символ Міжнародної Амнестії, і сказав, як пише Вілліямс: „Цей дзвін є вашим символом свободи. Символи є важні. Як бачите, ця свічка є обмотана кільчастим дротом, але мимо цього вона ясно горить ... це є на те, щоб голосити, що стремління людини до волі триває ще і ще".

Цю статтю Е. Вілліямса слід привітати як майже „білого крука". Необзнайомлена людина, яка читає американські часописи набирає враження, що єдиними політичними в'язнями в СССР є жиди. Про політичних в'язнів українців в СССР, яких є найбільше і які є найбільш жорстоко переслідувані, велика більшість американських пресових органів не згадує.

При цій нагоді слід згадати, що філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні є однією із цих організацій, які йдуть поза українське ґетто, шукають зв'язків з американським політичним світом, з пресою тощо та організують такі корисні речі, як виступ Д. Шумука у Філядельфії і його зустріч біля „Дзвону Свободи" з Е. Вілліямсом.

САНДІНІСТСЬКИЙ МАЙОР ВТІК У ЗСА

Вашінґтон. — Майор Роґер Міранда — близький асистент генерала Умберто Ортеґи, брата вождя сандіністського режиму, — втік у З'єднані Стейти Америки разом з жінкою. Як повідомляє газета „Вашінґтон Таймс" його допитують секретні служби ЗСА.

На початку минулого тижня Р. Міранда і його жінка вилетіли з Нікараґуа в Мехіко, де майор повинен був пройти курс лікування. Минулої суботи вони вже були в ЗСА.

Сандіністська хунта вже оголосила, що майор Міранда — казнокрад. Він, мовляв, украв 15,000 долярів і втік від кари. Сандіністи не є оригінальними. Коли минулого року з Нікараґуа втік міністер зв'язку Хорхе Альварадо, вони зразу ж оголосили, що він вкрав кілька тисяч долярів, і вимагали його видачі. Цього разу сандіністський режим також звернувся до урядів ЗСА і Мехіко з вимогою видати Міранду, якого нібито чекає суд.

На просьбу газети „Вашінґтон Таймс" розповісти про втечу майора Роґера Міранди працівник Державного департаменту відрізав: „Ніяких коментарів не буде".

Більш щедрим на слова виявився один спеціяліст у справах Центральної Америки, імени якого газета не подає. Він сказав: „Це не просто втікач. Він — золота жила для установ, які цікавляться тим, що відбувається за кулісами (сандіністського) режиму. Він — джерело інформації".

Покликуючись на неназваних осіб, газета „Вашінґтон Таймс" пише, що Міранда „знав дуже багато про відносини генерала Ортеґи з Кубою і Совєтським Союзом, про відносини хунти з армією, про розвідувальні операції".

Майор Міранда був одним з 105 членів так званої асамблеї, яка управляє сандіністською партією, являючись свого роду центральним комітетом партії. Він належить до тих сандіністів, які боролися проти авторитарного режиму Самоси, що впав у 1979 році, а потім розчарувалися в ідеалах сандіністської революції.

Відбудуться пропам'ятні лекції на честь В. Курилика

Торонто. — Голова Товариства Пропам'ятних Лекцій на честь Василя Курилика, адвокат Ігор Бардин повідомляє, що цьогорічними доповідачами на цих урочистих вечорах в Торонтонському університеті будуть: Патриша Морлі, Петро Шостак та о. Стенфорд Луцик.

П. Морлі є професором англо-канадських студій у монтреальському університеті Конкордія, як теж є автором недавно виданої книжки „Курилик". Лекція проф. Морлі відбудеться у понеділок, 23-го листопада ц.р., о год. 8-ій в Сілі Голл, Трініті коледж у Торонтонському університеті.

Другим доповідачем буде П. Шостак з Вікторії, Британська Колюмбія, визначний канадський маляр, шість оливних картин якого „Збіжжя в русі" спеціяльно замовлені для Альбертського павільйону були виставлені під час Експо '86'. Лекція П. Шостака відбудеться у п'ятницю 27-го листопада о год. 8-ій вечора в Сілі Голл.

У вівторок, 1-го грудня, в тій самій залі, відбудеться доповідь о. С. Луцика, пароха Роял Йорк Юнайтед церкви в Торонто. Перед тим він був пархором церкви Тімоті Ітона.

Всі три доповідачі присвятять свої лекції життю і творчості покійного Василя Курилика. Проф. Морлі буде говорити про В. Курилика — людину, П. Шостак — про Курилика — мистця, а о. С. Луцик про Курилика — пророка.

В. Курилик був глибоко реслігійною людиною, яка боліла за долю цілого людства, а передусім всіх тих упосліджених, які становлять більшу частину світового населення. В своїх картинах він змалював чесноти деяких канадських культурних груп, їх досвід та їхні традиції. Щорічні лекції на честь Курилика мають на меті відзначити вклад Курилика в культурний розвиток Канади та відсвіжити пам'ять про цього визначного мистця та небуденну людину. Ці лекції дають теж нагоду виступити на університетському форумі видатним знавцям мистецтва, літератури, науки, політики підкреслюючи ваґу людської гідности, свободи та відповідальности одиниці супроти суспільства.

У 1988 році пропам'ятні лекції на честь В. Курилика будуть присвячені Тисячоліттю Християнства в Україні.

В десяту річницю смерти В. Курилика відбудеться в Онтарійській мистецькій галерії, заходами Історичного Товариства багатокультурности, виставка картин п.н. „Куриликова Канада", яка буде відкрита від понеділка, 23-го листопада до неділі, 6-го грудня. За дальшими інформаціями в справі виставки можна телефонувати на числа (416) 979-2973 або (416) 920-2111

Т. Вирста відвідав „Свободу" перед відкриттям виставки в Ню Йорку

Темістокль Вирста, визначний український мистець, який постійно проживає у Франції, відвідав в товаристві своєї дружини у вівторок, 3-го листопада, редакцію „Свободи" і поінформував редакторів про свою виставку, яка відкривається в Ню Йорку в неділю, 8-го листопада, о год. 1-ій в приміщеннях Об'єднання Мистців Українців в Америці. Виставка триватиме до неділі, 15-го листопада На фото вгорі — маестро Т. Вирста з дружиною Орисею в редакції „Свободи".

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТОВІ ГАЗЕТИ „Чикаґо Сан Таймс" вдалося нав'язати телефонічний контакт із 75-річним Альйосом Брюннером, нацистським злочинцем, помічником Адольфа Айхмана, який живе в Дамаску, Сирія. А. Брюннер, як відомо, допомагав Айхманові в екстермінації европейських жидів. Особисто він відповідає за депортацію до таборів смерти принаймні 128,500 осіб, в більшості жидів. В 1954 році французький суд засудив був Брюннера на кару смерти заочно. Відповідаючи на питання американського кореспондента, Брюннер заявив, що вважає винищення жидів справедливою акцією. „Їх усіх треба було знищити, бо вони післанці диявола і людські покидьки", — заявив колишній злочинець, кажучи, що він і сьогодні повторив би колишні діла. Ізраїльські і французькі чинники, які хочуть зловити Брюннера кажуть, що він живе в Сирії і користується повною опікою сирійської державної служби безпеки. Досі Сирія відмовлялась видати колишнього злочинця, бо він, мовляв, не доконав в Сирії жадних злочинів.

КОРЕСПОНДЕНТИ ГАЗЕТИ „Ню Йорк Таймс" інформують, що вірмени знову почали масово вносити прохання до американської амбасади в Москві про видачу їм віз на виїзд з СССР до ЗСА. Таких звернень в січні цього року було тільки дев'ять, але у вересні і жовтні це число зросло до 175. Фелиситі Беррінджер пише з цього приводу про масовий виїзд вірмен із Совєтського Союзу і, на диво, совєтські власті не ставлять для них великих перешкод в отриманні права на виїзд. Кореспондентка пише, що в жовтні амбасада ЗСА видала 1,365 віз, а в цьому році в загальному 4,700 віз. Хвиля вірменської еміграції з СССР найбільша, зараз після жидівської. Більшість вірменів їдуть у південну Каліфорнію, де вони створили вже досить величеньку колонію. В останніх 30-ох роках в околицях Лос Анджелесу поселилось біля 200,000 вірменів.

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА „Вашінґтон Пост", покликаючись на достовірні джерела Адміністрації президента Роналда Реґена пише, що повстанці в Анґолі, які змагаються з комуністичним урядом, у трьох останніх місяцях мали великі успіхи в боях з урядовою армією і допоміжними кубинськими найманцями. Два тижні тому партизани цілком розбили 47-му армійську бриґаду, захопили в полон кількасот вояків і велику кількість зброї та амуніції, включно з танками, панцерними возами і джіпами. Злучившись з іншими своїми частинами, повстанці розпочали наступ на місто Мавінґа. В офензиві повстанців бере участь понад 10,000 вояків, які визнають зверхність головного командування ЮНІТА. Представник тієї організації Маркос Самондо заявив, що повстанці почали тепер зістрілювати совєтські літаки МІҐ-23 ,гелікоптери і танки-кольоси Т—55, які раніше наносили для повстанців багато шкоди. Очевидно, Адміністрація Р. Реґена повністю підтримує змагання повстанців проти комуністів, підтримуваних Москвою і кубинськими інтервентами.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ОПИТОМ оголошеневої фірми Кампбелл-Мітун, в Америці більшість чоловіків частинно допомагають своїм жінкам в домашньому господарстві. Тільки 27 відсотків з опитаних жінок заявили, що вони самі виконують всю домашню працю. Чоловіки, які помагають в домашній праці, це в більшості мужчини з вищою освітою та одружені з молодшими жінками.

ПІСЛЯ ОДНОТИЖНЕВИХ ПЕРЕГОВОРІВ, Білий Дім і члени Конгресу осягнули дуже малі успіхи у спробі зменшити дефіцит. Виявляється, що п'ятиденний відносний спокій на біржі усунув пресію на законодавців щоби дійти до скорого вирішення. Учасники тих переговорів не змінили своїх основних позицій. Президент не хоче змінити свої думки в справі підвищення податків, а демократи не хочуть погодитись на обмеження деяких соціяльних програм.

У МІСЦЕВОСТІ ҐРІНІЧ в стейті Коннектикат має свої приміщення маловідома родинна фундація, яку започаткував разом із своїми братами і сестрами Джім Кейсі. Фундація ім. Анні Кейсі, їхньої матері, що виростила своїх дітей сама. Сам Джім Кейсі — це основник фірми доставки пакунків Юнайтед парсел сервіс, що 10-літнім хлопчиною розпочав розносити доручення, а кілька років пізніше заснував свою фірму у пивниці корчми. Вмираючи на 95-му році життя, він залишив все своє майно Фундації з призначенням для допомоги дітям. Фундація цього року асиґнувала 100 міл. дол. для допомоги підліткам, які залишають школу, а не можуть знайти праці, та для вагітних підлітків-дівчат.

У ЦЬОГОРІЧНОМУ нюйоркському маратонському бігу участь брало найбільше досі число зареєстрованих змагунів — 22,523. Ця людська хвиля вирувала на мості Верезанської протоки, де й був початок змагу. Погода була найкраща за останніх чотири роки, то й не дивно, що боки наміченої траси виповнили сотні тисяч глядачів. Переможцем вийшли Ібраґім Гуссейн з Кенії та Присцилла Велш з Британії.

ЗГІДНО З РЕЧНИКОМ президента Роналда Реґена, в Білому Домі були свідомі того, що теперішній номінат до Верховного Суду, суддя Даґлас Ґінсбирґ мав 140,000 дол. вкладу у фірмі каблевої телевізії, тоді коли він особисто був головним суддею у намаганнях Департаменту справедливости одержати конституційну охорону для операторів каблевої телевізії. Виглядає, що Сенат піднесе це питання під час переслухання нового номіната до Верховного Суду. Також виявилось, що його дружина, студіюючи медицину, робила аборти жінкам.

ВІЛЛІЯМ СЕШИНС був заприсяжений на десятилітній термін як директор Федерального Бюра Інвестиґацій. Президент Роналд Реґен представив його як „дуже твердого, але справедливого" юриста. Цей колишній тексаський суддя, що був одноголосно одобрений Сенатом, мусів два рази відкладати своє заприсяження через захворіння на виразку шлунка.

ВЕРХОВНИЙ СУД погодився перевірити труднощі, що їх мають адвокати, які живуть в одному стейті, а хочуть практикувати право в іншому. Судді погодились перевірити закон стейту Вірджінії, в якому говориться про скасування стейтового правничого іспиту для адвокатів, затверджених раніше в інших стейтах. Адвокати однак мусять стати мешканцями Вірджінії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ґорбачов про лекцію історії СССР

Дня 25-го жовтня 1917 року старого стилю відбулася у Петрограді Жовтнева революція, яка доказала слабість російської демократії, яка зуміла повалити царат, але не вміла закріпити за собою владу. Ці роковини використав теперішній генеральний секретар компартії СССР Міхаїл Ґорбачов для виголошення поверх дво і півгодинної промови, в якій регабілітував деяких виклятих партійних вельмож але залишив ще численних поза проголошеною ним „гласністю". Водночас розправився з внутрішньою опозицією справа і зліва. Ґорбачов похвально висловився про Хрущова, який розвінчав Сталіна у 1956 році і також критикував Сталіна за заведення „культу особи" та фізичне винищування своїх найближчих співробітників, не маючи до нікого довір'я. Проте прославляв Сталіна за його ролю у Другій світовій війні, як ніби геніяльного стратега й полководця. Регабілітував теж колишнього партійного ідеолога Бухаріна, що його за наказом Сталіна також розстріляли, але не сказав доброго слова про Троцького, Каменєва чи Зіновєва — також жертв сталінської м'ясорубки.

У цій довжелезній промові Ґорбачова не було згадки про Україну. Він таврував менше „брутальні методи" заведення колективізації, схалюючи саму колективізацію. Згадав про голод у „деяких частинах" СССР, не називаючи України. Боронив свій зворот до реформ „лекцією історії", яка диктує Совєтському Союзові переводити реформи, достосовані до сучасного стану в СССР і в світі. Тут він таврував члена Політбюра Бориса Єлтсіна, який погрожував зреченням з головства партії у Москві з приводу занадто повільного темпа реформ, але водночас критикував — не називаючи за іменем — своїх противників з ортодоксійного крила партії, які, мовляв, не розуміють справжньої дійсности в СССР та не йдуть з духом часу.

Боронив свою згоду на подорож до Вашінґтону на зустріч з президентом Реґеном і заповів, що буде наполягати, щоби так само зредукувати ракети на далеку віддаль та не мілітаризувати космічного простору. Заповів теж признання більшої свободи комуністичним сателітським державам, не входячи у ближчі деталі. Взагалі — промова Міхаїла Ґорбачова забрала три повні сторінки вівтіркового числа „Ню Йорк Таймсу" і щоб обговорити всі її подробиці — треба би теж написати брошуру. До речі, для піднесення свого престижу в СССР і за кордоном і для запевнення собі більшої свободи у заповіджених реформах, Ґорбачов видав книжку п.з. „Перестройка — нові думки про нашу країну і про світ". Про цю цікаву появу на книжковому ринку широко інформує тижневий журнал „ЮС Нюз енд Ворлд Репорт" з дати 9-го листопада ц.р., при чому, крім власного обширного коментаря, наводить уривок з книжки Ґорбачова. Провідною думкою цього твору є гасло „Не бійтеся перестройки".

Чи треба боятися її чи ні — покаже майбутність. Західній світ з Америкою і її народом у проводі з цікавістю стежить за подіями в СССР. Найпильніше у ході подій в СССР зацікавлені ми, українці. Ґорбачов виправдував у своїй промові перед 4,000 совєтськими і чужинецькими слухачами конечність „співжиття і співпраці" з капіталістичними країнами, підкреслюючи водночас засадничі різниці ідеологій комунізму і західнього капіталізму. Але вся ота довжелезна його промова як і книжка свідчать, що він добрий тактик. Але не доказує ще, що йому вдасться примирити вогонь і воду, якими є большевицький комунізм з його експансивною політикою назверх та внутрішнім все ще — хоч і злагідненим — але існуючим терором з західньою демократією.

Ґорбачов таки при владі вже третій рік, а на базарах усіх міст у СССР, включно із Києвом і Львовом, все ще господиня, якій вдасться купити фунт м'яса чи масла — мусить нести його в руках або загорнене в газету, на тамошніх базарах все ще годі дістати помідори хоч поля червоні: вони гниють, бо нема складів ані транспорту і ніхто про це не дбає.

Тому гарні слова про „перестройку" не йдуть впарі з ділами. І Ґорбачов все ще вимиває згадку про національну політику. Ті, які його ближче знають, впевняють, що він такий сам російський націоналіст-шовініст, звеличник єдиної — неподільної, як були його попередники за царату і всі комуністичні сталіни чи брежнєви.

С.В.

„Гласність" — пропаґандивний маневр

II.

Ось такі то „правдиві" ствердження подає офіційний орган КПСС „Правда", мовляв „русифікація" — це мітичні вигадки ворогів СССР, які намагаються розпалювати ворожнечу серед народів СССР...

Зміст цієї редакційної статті в партійному органі, це чи не пересторога, щоб націонали перестали домагатися припинення русифікації, бо такі домагання — це „розпалювання міжнаціональної ворожнечі".

Якщо йдеться про реформи Ґорбачова, а зокрема про його „гласність" та „перестройку" — західні знавці-експерти, а зокрема американські, та різні репортери-кореспонденти — не можуть собі дати ради зі згадуванням про те, чи реформи Ґорбачова це дійсно правдиві потягнення, якими він хоче зреформувати СССР та вчинити з нього правдиву демократичну державу, а чи це тільки конечна тактична потреба, щоб рятувати СССР перед його неминучим упадком.

Без найменшого сумніву можна твердити, що це тільки тактичний маневр, щоби не лише вивести СССР з тяжкого положення, зокрема в ділянці господарсько-економічній.

Ґорбачов показав себе дійсно великим майстром-політиком і пильним учнем Леніна, якого він наслідує та йому повністю дорівнює. Ленін, як тепер Ґорбачов, у скрутних обставинах, які загрожували упадком большевицького режиму, вмів своєю майстерною тактикою цей режим врятувати.

Якщо б Ґорбачову вдалося перевести його реформаторські пляни, він не тільки, що врятував би СССР з тяжкого положення, але зробив би його ще сильнішим і могутнішим, яким він сьогодні фактично і є.

Видно, що положення СССР направду досить критичне, коли Ґорбачов іде направду на великі поступки і в ділянці роззброєння, несподівано уряд СССР погодився сплатити мільйонове задовження в ООН, внутрі дав полегші на публікації, що критикують уряд, звільнив багато в'язнів сумління з концентраційних таборів, випускає з СССР багато рефюзників, яким роками не давано дозволу на виїзд з СССР. Чи ж це не поступ, чи ж це не дорога до демократизації СССР? І деякі західні „знавці" СССР цим захоплюються і їм безстережно вірять.

Одначе, на щастя, є багато й „незнавців" Совєтського Союзу, які сумніваються у правдивості і щирості демократизації большевицького режиму і вважають всі реформаторські кроки за маневр, за практично-тактичне потягнення, щоб обдурити Захід і зливою мирної пропаганди приспати Захід і в пригожий момент його проковтнути.

Коли ж ще дехто тому сумнівається, що теперішні реформи — це тільки зміна й знаменита тактика-стратегія для рятування імперії, — то відповідь на це може дати стаття в органі совєтського уряду „Известия" від 20-го вересня 1987 року, ч. 263 п.з. „Суворая школа Бреста", автор статті Александер Бовин наводить як приклад опонентам Ґорбачова заключення Берестейського договору Росії з Центральними Державами, 3-го березня 1918 року.

Ґорбачов, вірний, послідовний і спосібний учень Леніна, у своїй теперішній політиці повністю пристосовує тактику Леніна при заключуванні Берестейського договору.

Висилаючи делеґацію до Берестя на мирні переговори, Ленін дав їй, делеґації, інструкції стосувати тактику якнайдовшого проволікання переговорів, сподіваючись вибуху большевицької революції в Німеччині, яка доведе до упадку капіталістичних урядів і в наслідок цього наступить кінець Першої світової війни.

Коли ж його сподівання не здійснювались, Ленін доручав совєтській делеґації продовжувати проволікати переговори і тільки аж тоді погодитись підписати мирний договір, коли Німеччина загрозить ультиматом.

Внутрі большевицької партії були завзяті противники заключення мирного договору, (Бухарін, Троцький і інші), які радше були за тим, щоб проти Німеччини проголосити „святу війну". Ленін всіма силами боровся проти цієї опозиції стверджуючи, що Росія під цю пору зовсім заслаба продовжувати війну. А тому треба заключити мир, щоби врятувати слабий ще в тому часі большевицький режим. Він повчав своїх противників, кажучи, що ворога треба й можна бити тільки тоді, коли на це є достатні сили. А тим часом, говорив Ленін, треба організувати й нагромаджувати потрібні сили й тільки тоді, маючи ці сили, у відповідний пригожий момент вдарити на ворога і його розгромити.

Вкінці Ленін таки переміг опозицію і довів до заключення мирного договору і тим самим врятував молодий ще й слабий большевицький режим.

Паралеля між тактикою Леніна при заключуванні договору в Бересті й тактикою Ґорбачова у впроваджуванні „гласности" й „перестройки" більш як ясна. Це й потверджує вищезгадана стаття в „Известиях".

Обидва Ленін і Ґорбачов, великі стратеги в боротьбі за світову большевицьку революцію і опанування світу, обидва великі російські патріоти-імперіялісти, будівники російської імперії, які в моментах небезпеки для осягнення їхніх плянів, вміють примінювати гнучкий опортунізм, щоби вирятувати з небезпеки імперію, збільшувати її силу на майбутнє здійснення їхніх плянів — дати людству „рай на землі", подібний до „раю", що дав большевицький режим тепер народам СССР. Отже, „товариш Ґорбачов робить тепер крок взад, щоб у догідний момент скочити два кроки вперед.

Оксана Бризгун-Соколик

Композитор Юрій Фіяла

Дня 8-го листопада ц.р. в найбільшій концертовій залі Торонто — Рой Томсон Голл, відбудеться світова прем'єра найновішого твору Юрія Фіяли — Концерт-кантата. З цієї нагоди відбулася в Торонто пресова конференція, на якій була нагода дати кілька питань одному з найбільших сучасних канадських композиторів.

Питання: — Як довго ви компонували цей ваш останній твір?

Відповідь: — Добрі два роки. Але одночасно я компонував також Літургію. В дійсності, я задумав цей твір ще в 50-му році. Але не писав, бо не було практичної можливости його виконати. Фортепіян міг тоді виконати сам, бо в той час був ще в добрій формі, як пияніст. Але хору не було. так і залишив це все до кінця 83-го року. Тоді Альбертське товариство для затримання української культури замовило у мене „Сюїту Курилика". А я їм запропонував цю річ на 1000-ліття. Бетговен має твір для хору і оркестри. Для хору і піяна в музичній літературі ще твору немає.. Я вияснив інж. Кунді, що давно ношуся з цією думкою, і що він про те думає?... Інж. Кунда передав мою пропозицію комітетові, комітет згодився і замовив. Домовилися ми, що твір буде для диригента Колесника і його хору, бо В. Колесник був таким твором зацікавлений.

П: — Значить, твір був написаний і „з власного бажання" і „на замовлення"?

В: — Точно. Лише — якщо ви пишете твір скомплікований, або незвичайний склад тільки з власного бажання, то надії немає, що він буде виконаний. Твір на замовлення має завжди нагоду для виконання!

П: — Чому ви присвятили твір Тисячоліттю?

В: — Це ж величаве українське свято. Пише український композитор. Буде співати український хор, диригувати диригент-українець. Тематично твір побудований на українському фолкльорі духовного змісту. „Почаївська Божа Мати" — тема першої частини — це зв'язок з духовим світом України і в той же час з фолкльором України. Друга частина є побудована на малознаній щедрівці „Чого Івась змарнів". У третій частині використано „Ой, горе тій чайці" — тематично це також безпосереднє відношення до духовости.

П.: — Назва твору Концерт-кантата. Чи кантата в традиційній формі, значить хор буде співати слова?

В.: — Хор співає слова в 95 відсотках твору. Хоч сам текст є короткий, то тема розробляється, є зміни, повторення і под. Тільки яких 5 відс. співатиметься закритими устами, тощо.

П.: Яке відношення є хору до піяна?

В.: — Піяно є солістом. Так, як у традиційному концерті для піяна і оркестри. Провідна партія є в руках піяніста. Піяно є провідна сила, провідна роля. З точки зору діяпазону- реґістру оркестра має шість октав, хор тільки дві. Тому партію оркестри, яку хор не може виконати, виконує соліст-піяніст. Логіку музичного і тематичного розвитку має піяно. Де логіка музична вимагає, щоб хор вийшов на провідне місце, то він має серйозні частини. В цілості ж хор підтримує піяніста, хор акомпаньює піянові.

П.: — Хто буде піяністом?

В.: — Тут труднощі. Сам грати не можу, хоч би хотів... Хочеться українця піяніста. Врешті вибрали Христину Петровську, бо вона спеціялізується в аванґардній музиці.

П.: — Яка була найбільша проблема в часі компонування?

В.: — Були складні положення. Наприклад, щоб твір мав музичний глузд, був естетичний... Музична техніка тепер на дуже високому рівні, а елементи цієї техніки я вживати не міг, бо писав для аматорів. Головні мелодії короткі. Їх обробляється поліфонічно — контрапунктично. І тут проблема: теми ці є відомі. Не можна ж їх „змасакрувати..." І так у формальній побудові твору треба поєднати неможливе — елементи, які не пов'язані. Треба себе обмежувати на кожному кроці, щоб вийшов твір простий — нескладний.

П.: — Чи бажаєте розказати щось більше про ваш твір?

В.: — Музика багатша як слова. Вияснювати її словами не можу. Музика є те, що звучить. Ось немає музики, а тепер є, і знову її немає. Залишилися враження. Партитура це не музика. Це запис музичних ідей. Це наче картина: ми її бачимо, можемо доторкнутися... А музика відзвучала і її немає... Це накладає на творця специфічні обов'язки. Композитор не може ж писати твір, який не звучить... Тому і питання про музику не мають значіння. Музика сама має значіння. Де, коли і як писав Бетговен свою 9-ту симфонію, не має значіння. 9-та симфонія важна! Це і є трудність музики: ось ідемо на концерт, слухаємо. Чи щось залишилося? Чи щось нас збентежило, схвилювало? Візьмім третю частину мого нового твору. Головним мотивом є „Ой, горе тій чайці...". Ми знаємо літературний зміст. А якби не знали? Є образ літературний. А якби не було, було б чисто музичне враження. Слова, наголовки суґерують слухачеві настрій, але кожна людина сприймає твір все одно індивідуально.

П.: — Чи ви маєте всі твори, які ви досі написали?

В.: — Уявіть собі, нічого не загубилося ще від дитячих років. Ще навіть з тих часів, як батько записував.

(Закінчення на стор. 3)

Микола Бараболяк

„Нешенел Джіоґрафік" про Україну не перший раз

Ми виявляли захоплення, коли „Нешенел Джіоґрафік" у числі за травень ц. р. помістив 29-сторінкову статтю про Україну. Ми підкреслювали факт, що той журнал уперше надрукував таку прихильну статтю про Україну. А. Орликовський на сторінках „Українських Вістей" (чч. за 11-те і 18-те жовтня ц. р.), виявляючи вдячність редакції „Нешенал Джіоґрафік", жаліє, що ілюстраціями не показано більше того, що найцінніше і найкраще в Україні, як могила Шевченка, Володимирська Гірка, Хрещатик; підкреслює теж те, що оце уперше цей журнал показав Україну. Так думав і я. Аж ось ненароком попало мені в руки число „Нешенел Джіоґрафік" за серпень 1918 року (ч. XXXIV — 2), де на сторінках від 114-128 вміщена стаття п. н. „Україна — минула і сучасна" — „The Ukraine, Past and Present", автором якої є Невін О. Вінтер. Стаття переплетена 14-ти знімками з України. Як можна додумуватись із знімок (люде повбирані у зимовий одяг, але снігу на землі не видати), репортер відвідав Україну десь ранньою весною 1918 року, ще за часів Центральної Ради, вже після проголошення IV Універсалу. Автор натякає на те, що німці зачинають щораз більше паношитись на Україні, але все вказує на те, що гетьман Скоропадський ще не перейняв влади. „Нешенел Джіоґрафік" — це періодик присвячений питанням географії, тож не диво, що репортер не присвятив великої уваги громадським і головно політичним справам тодішньої України. Говорить і про Україну і про Росію всуміш. Не диво! Ідеї IV Універсалу не всякли тоді ще надто яскраво в ментальність українця, то чого вимагати від репортера, який студіював Україну в хаосі революції?

Дещо зі змісту статті: „Що є Україна? — питає автор і відповідає: „Це є одне з питань, яке люди нині завдають. Поляки і литовці знали добре від віків ці бурхливі землі, на яких вони намагались панувати. Імперіяльна Росія мала теж чимало клопоту з тією територією, де вона ширила свої впливи... На Заході панувала думка, що населення цих земель уповні стопилось із людьми Москви і Петрограду. Події останніх місяців показали фальшивість тих здогадів". Далі автор переповідає коротко проблеми козацької держави, демократично-республіканський її характер, війни з Польщею, росіянами і турками в обороні віри і національної окремішности, повстання Хмельницького, згадує про трагедію Переяслава і нищення окремішности козацької держави. Подаючи кордони України, пише: „Україна не простягається далеко на північ від Києва і на схід від Харкова, але це велика держава, майже така завелика як німецька імперія, з населенням біля 30 мільйонів. Найбільше місто України — це Київ, довкола якого концентрується життя країни з уваги на глибоку релігійність народу, а тут багато святинь і відпустових місць. Колись була це столиця цілої Росії. (Автор видимо не дуже орєнтується в історії). Харків є видним комерціяльним центром, якщо не брати до уваги Одеси. Біля 4 мільйони українців живе в Австрії, в Галичині, де вони відомі як русини. Але це той сам нарід, що в Україні. (Репортаж писаний перед 1-им листопадам, що очевидне)"

Далі описує автор із захопленням природу країни, чар її степів. Любується вітряками, які прикрашують горизонт. Пише, що в Україні поза Києвом і Харковом нема великих середньовічних міст, а міста — це великі селища. Захоплюється кольоритом української ноші, зокрема вишивками жіночого одягу. Підкреслює артистичні вальори народного мистецтва.

Про Харків не пише з особливим захопленням. Одесу уважає неукраїнським, а інтернаціональним містом, яке приєднано до Української Республіки. Там перевага жидівського й інтернаціонального елементу. Особливо захоплений Печерською частиною Києва, переповідає історію печер та їх ролю як відпустового місця. Описує стиль життя монахів. „Теперішні монахи не ведуть аскетичного життя в печерах, як колишні. Нині їдять м'ясо, і часто попивають вином. Неясно, яке буде відношення уряду України до монахів. Революційний рух є по суті антиклерикальним і виявляє нехіть до впливу Церкви на життя". Автор закінчує репортаж описом прощ до печер. Хоч прочани не надто багаті, самі щедро обдаровують сотки прошаків, яких тут повно

(Закінчення на стор. 3)

Іроїда Лебідь-Винницька

З подорожнього записника

III.

Виходимо з палацу, ідемо попри озеро критою променадою — коридором, який тягнеться 700 метрів. Стеля променади розмальована сценами з китайської літератури та фолкльору, малюнки випрацьовані до найменших деталів у ярких червоних, зелених та синіх барвах зі золотими прикрасами. Сцени міняються, орнамент повторяється, а все разом створює ефект монотонности. Променада лучить ряд палаців, павільйонів і кінчиться на мармуровому кораблі — найдорожчій забавці Тсу-Гсі.

Вбудована в гору „Довгого життя" пишається вежа „інсентів" Будди, до якої ведуть довгі й стрімкі сходи. Підіймаємося по сходах. Сходи провадять то в один, то в другий бік і відкривають раз спокійне плесо озера з мальовничими мостами, то знову золотисті дахи палаців. Приходимо до високих сходів, що ведуть до вежі. Ноги відчувають втому, піт капає з чола, сонце сильно припікає голову. Тут за вежею, на самому вершку, захована вся ціль і сенс цієї будови: святиня Будди. Спинаємося по камінях до верщка де захована святиня десять тисяч Будд. І немов якийсь жарт, перед нами стіна викладена статуйками маленьких порцелянових Будд, а щойно за нею святиня. 10,000 — це символічне число в Китаї, воно символізує цілий світ. І так тут, на вершку гори, захований від світу є цілий світ.

Середа 3-го вересня

Сьогодні вранці їду відвідати бейжінську фабрику мистецьких виробів. Зі мною їде молода китайка Ган. Вона цього року здобула ступінь магістра економії й буде викладати на Бейжінському університеті. Тепер має ще декілька тижнів вільного часу до початку викладів і буде цей тиждень мені товаришити.

Фабрика мистецьких виробів заснована в 1960 році, під цю пору затруднює 1,500 працівників, з того 60 відс. — це жінки. Оглядаємо все дуже докладно. Найбільше уваги присвячуємо процесові т. зв. „клосонн", що сягає 500 років в історію китайського мистецтва. На основі з бронзи, майстер викладає, тоненькими мідяними дротиками взір, який відтак кількакратно заливає кольоровою емаллю, випалює і полірує. Основні вироби — це різнорідні вази, статуетки, а також біжутерія. Своєю прецизією виконання цей процес нагадує мені нашу писанку; купую яєчко „клосонн".

У відділі різьби різьблять майстри в слоневій кості. Тут поєднана модерна техніка прецизії дентистичного сверлика з традиційним ручним виконанням. Тисячу років в давнину сягає своєрідна техніка різьби на ляковій площі. Від 100 до 500 верств ляку накладає майстер на мідяну, дерев'яну або керамічну основу, щоб осягнути грубину 5 до 18 міліметрів, відтак в ній різьбить орнаменти, квіти, звірята та краєвиди. Найбільше популярний і традиційний колір ляку — це темна охра.

Приглядаюся як зручно щипчиками дві молоді китайки натягають, як волосочки, тоненькі пасма тіста з рижової муки, скручують, укладають їх і оживає личко китайської красуні в шатах з усіма прикрасами. — Ці ляльі є дуже побажані на міжнародному ринку, ми їх не можемо настачити, — пояснює моя провідниця. І дійсно в крамниці фабрики є лиш три красуні на продаж, одну з них купую я.

Оглядаємо ще „філіґрі" в золоті й сріблі та розмальовування зі середини через маленький отвір-шийку скляних пляшинок.

Мабуть лиш тому, що робітник так малоплатний у Китаї, можливим втримати такий високий рівень ручних робіт.

Увечері йдемо до театру на виступ китайської акробатики. У вісімдесятих роках китайські акробати здобули в міжнародних змаганнях 13 золотих медаль, а в 1985 році-світовий чемпіонат. Акробатика в Китаї має за собою традицію 2,000 років. Вона сягає до часів коли то освоювання коней було формою публічної розваги. Згодом, в VI столітті доповнено цю програму піснями, танцями та цирковими виступами, а опісля магічними штуками.

Входимо в театральну залю, хвилину вагаємося чи добре ми попали, чи це не помилка? Цементова подіравлена і брудна підлога, примітивні дерев'яні крісла та оббиті заложені стіни, це театральна обстановка. Публіка вбрана так як і кожного дня на вулицях міста: сиваві штани і ясна сорочка в чоловіків, а блюзка в жінок попущена поверх штанів.
Декілька чоловіків сидить у кашкетах. На залю входять туристи; це ж одна із туристичних атракцій столиці. На стінах написи по-китайськи і по-англійськи „прошу не плювати на підлогу". Хтось за нами плюнув, прийшов упорядник і випровадив його зі залі.

Відкривається сцена і чергуються точки в незрозумілий для нас порядку. Один із кращих виступів, коли на піраміді крісел височини сцени (яких п'ять-шість метрів) стоїть на голові акробатка і рівноважить на одній нозі вазу. Цікаві є магічні штуки з китайським посмаком, коли то з вахляра виростають квіти і вилітають голуби. Найкраща точка–це артистичне наслідування двома співаками пташиних співів; майстерне володіння голосовими струнами і культурне виконання.

З дивним почуттям виходимо з театру. Стараємося реасумувати наші враження: програма мала без сумніву китайський характер, який позначався в строях, жестах, бутафорії деякі виступи характеризувалися прецизним технічним виконанням, але назвати це все культурною розваговою — тяжко!

Четвер 4-го вересня

У Китаї під сучасну пору є багато чужинців, головно японців. Перебувають вони тут у зв'язку з працею, разом зі своїми родинами, по кілька місяців, а то й кілька років. Здебільша — це вчителі англійської мови, урядовці амбасад, інженери та технічний персонал фірм, що виконують контрактові праці в Китаї, як і велике число торгівців. Всі вони мешкають в окремих, для них призначених готелях, т. зв. готелях Дружби.

Продовження буде.

Фільм „За стерном долі"

Заходами місцевого Відділу Союзу Українок Америки, в Стемфорді був висвітлений документальний фільм про українців в Америці п. з. „За стерном долі". Широко відомий продуцент фільму Славко Новицький здобув кількакратно перші нагороди на міжнародних фільмових фестивалях. Вже саме ім'я продуцента таких фільмів як „Дереворити Гніздовського", „Писанка", „Жнива розпачу" та інші дає сподівання, що варто побачити історію української іміґрації в Америці від найдавніших часів аж по 70-ті роки нашого століття, коли цей фільм поставлено.

Сподівання повністю оправдані, бо фільм „За стерном долі" — це наче джерело, з якого прямо пливуть одна по одній цікаві події з життя українських іміґрантів. Боляче є сприймати важкі умовини, серед яких доводилось жити і працювати першим нашим поселенцям на землі Вашінґтона та їхнім малолітнім дітям, головно вуглекопам. Але і ці образи переплітаються радісними моментами, що дещо злагіднювали злидні щоденного життя.

Відтак початки організованого життя, перші українські священики, найстарші українські церкви, братські союзи — основа нинішніх братських союзів, зокрема Українського Народного Союзу, перша українська газета „Свобода". Час державности України, пробудження національної свідомости. Десятиліття за десятиліттям більшає, росте українська громада в Америці, поборовши початкові майже непоборні, здавалося, труднощі, зневаги чужого ворожого оточення. Кріпшає громада, згодом поповнюються її ряди визначними українськими науковцями і мистцями, як Ігор Сікорський, винахідник, д-р Стефан Тимошенко — фізик, Олександер Архипенко — світової слави скульптор, Василь Авраменко — популяризатор українського народнього танку та інші.

Після Другої світової війни більший приплив української іміґрації до Америки, в тому замітне число професійних сил, доповнює дуже добре зорганізовану українську громаду, якої уже громадсько вироблені члени допомагають новоприбулим. Світське і церковне життя у повному ході. У численних ділянках суспільно-громадського сектора, у мистецькому і науковому світі, у війську, чи у спорті — видні молоді українські сили, що з гордістю підкреслюють своє українське походження.

Це так лиш дуже побіжно про багато прекрасно виведених моментів з життя українців в Америці, при чому є і достатньо місця для українського кольоритного народного мистецтва, що таке популярне серед своїх і чужих.

Важко собі усвідомити, що у так короткому фільмі, бо лише одна година, можна дати глядачеві так багато відомостей з численних ділянок життя української спільноти та показати, як здібні, працьовиті, амбітні одиниці знаходять своє місце в американському середовищі.

Цей звуковий фільм (розповідь англійською мовою провадить актор Джек Піленс — Володимир Палагнюк, який добре відомий з фільму та з його деяких виступів на українських імпрезах) уже повинні були побачити мешканці всіх українських менших і більших поселень. Цей фільм обов'язково треба показати учням суботніх шкіл українознавства та учням парохіяльних щоденних шкіл, бо це облегшить зрозуміти і запам'ятати їм численні відомости розмаїтих ділянок багатої української культури.

На жаль, цього інформативного фільму, що так об'єктивно насвітлює вклад українських поселенців в американське життя, що ним можна справді гордитися, ще не використано як слід, а це є великою шкодою для української громади. Але ще не пізно!

У Стемфорді цей фільм був висвітлений у школі св. Василя (гайскул) для учнів двох кляс історії (у цій школі лиш один учень українець). Виходить, що батьки українських учнів в американських школах можуть без особливих труднощів подбати, щоб фільм „За стерном долі" побачили учні американських шкіл. При цьому до фільму є дуже добре опрацьована двомовна летючка, яка дуже допоміжна і справді заохочуюча, щоб подивитися на цей фільм. Летючку дістається напередодні показу, так щоб був час її поширити. Апарати для висвітлення 16-міліметрових звукових фільмів є у всіх школах, що дуже полегшує показ фільму.

У Стемфорді СУА висвітлив цей фільм для ширшої публики (головно українського походження), яка сприйняла його з великим вдоволенням. На бажання тих, що вже бачили цей фільм, а також тих, що не мали змоги бути, є плян за декілька місяців висвітлити цей фільм вдруге.

Кошти продукції фільму „За стерном долі" оплатив Український Народний Союз. Це лише одна з численних прислуг у ряді тих, що УНС дав українській спільноті, за що спонзорови належить велика вдячність від нас усіх.

Т. С.

Український Інститут Америки в Ню Йорку

повідомляє про

ВІДКРИТТЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ВИСТАВКИ

ТВОРІВ ТРЬОХ МИСТКИНЬ:

Оксани Цегельської, Дарії Дорош і Христини Шміґель

у власних приміщеннях

в суботу, 7-го листопада 1987 р., о 6-ій веч.

Виставка триватиме **до середи, 25-го листопада включно,** й проходитиме під заголовком

„ТРИ МИСТКИНІ ШУКАЮТЬ НОВИХ НАПРЯМІВ У МИСТЕЦТВІ!"

Упорядкування виставки проведуть куратори-мисткині **ОРЕСТА ШЕПАРОВИЧ І АНЯ ФАРІОН.**

Виставка буде відкрита **у будні дні від. год. 2-ої по пол. до 5-ої веч., а в суботи — від 11-ої год. ранку до 5-ої год. веч.**

Адреса:

Український Інститут Америки
2 Схід, 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

У першу річницю смерти св. п. М. Л. Кузьмович-Головінської

У чудову золоту осінь, яку любила покійна і так чудово описала 14-літньою дівчинкою у своєму спогаді „Великий день", в якому Митрополит Андрей Шептицький вертається із заслання з царської Росії у Львів, а учениці гімназії СС. Василіянок під проводом своїх господарів кляс його вітають квітами, в таку чудову осінь, немов випрошеною покійною, перестало битись її серце, а Матір Божа, якій дуже багато місця присвятила покійна у своїх літературних надбаннях, забрала її в небесні пороми.

Марія Любомира Кузьмович походила із старого священичого роду Левинських (по матері), з якого вийшло чотирьох єпископів, між ними Сотер Ортинський, та Кузьмовичів (по батькові), як наймолодша із 14 дітей — дві дочки і десять хлопців. Батько о. радник Іван Кузьмович був радником деканом на Бойківщині. Після його смерти у 1920 році опікуном її був брат Володимир Кузьмович, діяч, педагог і посол до сойму. Покійна почала писати вже в гімназії СС. Василіянок, яку закінчила з відзначенням. Молодечі роки провела у батьківському домі о. Кузьмовича в Лавочнім, поки переїхала на Поділля, як дружина о. Василя Головінського, пароха Зарваниці. Бойківщина і Поділля, а головно Зарваниця, з чудотворною іконою Матері Божої, стали темою її писань. Вона майстер оповідань про бойківське та подільське село. Письменниця повна подиву для нашого селянина, його релігійности і працьовитости, полюбила його як рідну бойківську і подільську природу і стала її співцем. Одначе в центрі її оповідань стоїть Зарваниця, до якої зідхає, повна віри у поворот до вільної від безбожного окупанта країни. Короткими простими картинами ілюструє життя бойків у збірці оповідань „Сефта", вирізненій на літературному конкурсі „Українського видавництва" у Львові 1943 року. Нариси „Чічка", „Дзвонар Лука", „Крізь вікно", драматичні картини „Попудник", „Листопадова ніч", „Матуся", „Марія" та багато інших, а також остання збірка „Осіннє листя", сповнені туги за рідним Поділлям, за Зарваницею і повні віри у поворот до цього Поділля.

Дуже вичерпно і цікаво написав про Марію Кузьмович-Головінську у 25-річчя її творчого почину Олександер Мох у 1954 року. Редакторка і письменниця Ірина Пеленська писала про „Літературне обличчя Марії Кузьмович-Головінської", та не менш цікаво написав у „Свободі" Лука Луців про нові видання, де дуже детально насвітлив спогади авторки „Зарваниця", що вийшли у видавництві „Добра книжка" у Торонто в 1974 році. На творчість покійної було дуже багато відгуків та важко їх всіх вичислити.

Не має між нами Марії, голови Марійської дружини на Наставні у Філядельфії, людини незвичайної скромности, побожности, людини золотого серця, охочої допомогти кожному, талановитої католицької письменниці, яка своїми нарисами, спогадами прикрашувала наші марійські сходини, які членство дуже любило. Вона відзначалася високою товариською культурою, була надзвичайно гостинною, бо хто з нас не пам'ятає чудових святочних зустрічів членок у гостинному домі дорогої імости, яка „заправу" в цьому привезла з собою ще з Зарваниці, де крім обов'язків матері чотирьох дітей, вірної супутниці свого чоловіка, пароха Зарваниці, і пов'язаних з тим обов'язків, ведучи кухню для численних священиків під час відпустів, давала селу різні освітні курси і виклади, працювала в читальні та ще й знаходила час на літературну творчість.

Після всіх скитань, таборів і непевностей родина переїхала до Філядельфії, про що я вже вище згадала.

Діти, виховані у патріотичному і релігійному дусі, завершили високу освіту, звили свої українські родинні гніздечка, зайнявши відповідні становища у громаді, обдаровуючи щасливу матір чудовими внучатами, якими так гордилася покійна бабуся. Та літературний талант покійної письменниці знайшов свій вияв у старшої дочки Ані, дружини д-ра Максимовича, яка почала теж скоро писати і вже має свій літературний доробок.

Небагато таких жінок як покійна, яка свою ролю виконала чудово, і віримо, що Матір Божа оцінить її заслуги і придiлить відповідне місце у небеснім царстві.

Стефанія Бернадин

Вісті управи товариства українських сеньйорів у Філядельфії

Управа товариства повідомляє, що на 12-го листопада ц.р., заплянована прогульку до Лонґвуд на „Фестиваль хризантем". Любителі природи, а квітів зокрема, будуть мати спеціяльну насолоду на цьому осінньому показі. Ціна квитка на автобус —10 дол. Вступ на виставу — 5 дол. Виїзд з площі українського центру — о 9.30 ранку.

Друга поїздка — 14-го лютого 1988 року до Ню Йорку на концерт релігійної і світської музики, що його влаштовує фундація ім. Мазепи для відзначення Тисячоліття хрищення України. Концерт відбудеться в Ейвері Фішер Голл Лінкольн Центрі. У програмі концерту, в якому беруть участь визначні мистці амереканського та українського музичного світу, будуть виконані шедеври української релігійної і світської музики. Особливою атракцією концерту буде перше виконання ораторії „Неофіти" композиції Маріяна Кузана до слів Тараса Шевченка. Ціна квитків на концерт для сеньйорів — 45 дол. Квиток на автобус 12 дол. Як нас інформують, розпродаж квитків на концерт почнеться вже на початку листопада ц.р. Хто з наших сеньйорів і не-сеньйорів зацікавлений у цій поїздці на концерт, просимо голоситися якнайскорше, щоб дати нам змогу замовити квитки та відповідний автобус. З автобусу сеньйорів можуть користати і не-сеньйори. Різниця буде тільки в ціні квитка на концерт.

Управа товариства заплянувала також виїзд до Вашінґтону в 1988 році на імпрези, звязані з 1000-літтям хрищення України. Про докладніші інформації просимо дзвонити до Орисі Ільницької на число телефону 844-5007.

Зголошення на поїздки приймає Марія Данилів у центрі, число тел. 663-1166. Пригадуємо, що тільки заплачені квитки запевнять вам місця в автобусі.

Орися Ільницька

Композитор...

(Закінчення зі стор. 2)

як я ще не вмів ноти писати... Всі свої твори передам до архіву університетів у Калґарі. Там буде мій повний архів.

П.: — Чи ви сказали в музиці вже все, що хотіли?

В.: — Ще ні! Ще буду говорити! Хоч признаюся, що хоч часу маю тепер більше, бо на пенсії, з віком ідеї і думки вже не так швидко працюють як колись...

П.: — Скільки ви пересічно працюєте?

В.: Встаю о 6-ій годині ранку, о 8-ій сідаю компонувати, чи переписувати ... Звичайно до години 4-ої по полудні... це нормальний день праці...

П.: — Дозвольте вас ще запитати про Літурґію, що її ви писали в той сам час як Концерт-кантату.

В.: — Остання Літурґія — це народна Літурґія Леонтовича, яку він писав в 1922 році. Відтоді ніхто нічого не написав. Тож, мені хотілося написати на Тисячоліття Літурґію із специфічним українським характером — інакше не варта б і писати! Літурґію замовили в Едмонтоні і там її успішно виконують.

• • •

Бажаю композиторові сили до творчої праці і нетерпеливо чекаю на Концерт-кантату, яка буде виконувана вперше 8-го листопада 1987 року в Торонто.

„Нешенел"...

(Закінчення зі стор. 2)

усюди. Це мало б указувати на щедрість і велику побожність народу.

На мою думку, цей репортаж як на часи перед сливе 70-ти роками, дуже позитивний. Нинішні репортери могли оглянути те, що їм володарі Києва хотіли показати. В останньому репортажі „Нешенел Джіоґрафік" видима тенденція влади приховати навіть цю фіктивну державність українського народу. На весну 1918 року була в Києві українська влада. Репортер мусів із нею комунікуватись. Чому тоді у тому репортажі всі чотирнадцять знимок із сільського побуту нема навіть світлини будинку Центральної Ради, собору св. Софії, статуї св. Володимира над Дніпром? Та ж влада була своя?

Американський репортер описав у 1987 році те, що йому показала окупаційна влада. Жаль, що те, що показували „наші" у 1918 році, не характеризувало краще тодішньої державности України. Цей репортаж з-перед майже 70-ти роками міг бути дещо багатшим і кориснішим!

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Наукове товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

запрошує Членів й Українське Громадянство на

ДОПОВІДЬ

УКРАЇНСЬКА ІКОНА В ХОДІ ВІКІВ

яку виголосить

Святослав Гординський

що відбудеться

у суботу, 14-го листопада 1987 р. о год. 5-ій веч.
в домі НТШ в Ню Йорку
при 63 Четверта Авеню між 9 і 10 вулицями

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc.

203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

ВШАНОВУЮЧИ СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

померлих Дорогих Осіб пожертвували на українську науку, стипендії, українські студії в УВУ слідуючі жертводавці:

Зі спадку св. п. Филимона Савечки	$5,000.00
Марія Андрусяк в св. п. мужа д-ра Іллі	1,000.00
Софія Андрушків, в св. п. мужа проф. Осипа	1,000.00
Мирослава Савчак, в св. п. мужа д-ра Володимира на Постійний Стипендійний Фонд в його пам'ять	500.00
Мґр Марта Савчук, в св. п. мужа проф. Константина	300.00
Григорій і Оля Сливки; Катруся і Володимир Папуги, в св. п. друга Івана Юськевича	200.00
Анна Політило, в св. п. мґра права Богдана Ковшевича	150.00
Ірина і Борис Мрищук, в св. п. д-ра Іларіона Домбчевського	100.00
Іван Козій, в св. п. батьків Анни і Григорія	100.00
Дарія Дудра, в св. п. мужа д-ра Михайла	100.00
Д-р Богдан Рибчук, в св. п. дружини Марії в річницю смерти	100.00

Божественні Літурґії і Панахиди за померлих членів Фундації, та осіб в світлу пам'ять котрих родина чи друзі зложили пожертви на Фундацію УВУ — відправляються кожного року в останню неділю січня в українських церквах у всіх країнах нашого поселення.

Просимо слідкувати за нашими оголошеннями.

Дякуємо всім Вельмишановним Жертводавцям і клонимо наші голови перед пам'яттю Покійних. Нехай ласкавий Господь дасть Їм вічний спокій, а світла пам'ять про Них залишиться вічна серед нашої спільноти.

УПРАВА Ф. УВУ

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ повідомляє що жорстокі злочини в країні значно зменшилися в порівнянні з минулими роками. Жорстокі злочили поступово зростали від 1973 до 1981 року, а тепер меншають.

ВІДОМИЙ ДРАМАТУРГ Артур Міллер написав повість п.н. „Життя", що появилася у видавництві Ґров Пресс на 614 сторінках. Сам А. Міллер є цікавою постатю в американському суспільстві не тільки, як автор широко відомих драм, але й як особа, що давала зізнання про свою антиамериканську діяльність 1956 року. Він був суджений за зневагу Конґресу.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ обвинуватила сирійські державні органи безпеки у тероризуванні політичних в'язнів в наслідок чого багато в'язнів хворіють, або помирають в тюрмах. Представник Міжнародної Амнестії Дейвид Ейсен під час інтерв'ю, яке він дав кореспондентові газети „Ню Йорк Таймс" каже, що в тому випадку треба обвинувачення спрямовувати на адресу сирійського уряду, який порушує основні права людини, дозволяючи своїм органам безпеки стосувати вишукані тортури проти політичних в'язнів. Найбільше тортурам піддавались палестинці головно після того, як їхній керівник Ясір Арафат почав критикувати президента Сирії Гафеза аль-Ассада за те, що він намагається внести розкол серед палестинських політичних і мілітарних груп.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН КОРАЗОН Акіно несподівано прибула в товаристві кількох міністрів і високих старшин армії на американську базу Кларк на якій відправлялись поминальні відправи за душі замордованих комуністами американських вояках. Після цього тіла замордованих американців будуть перевезені до ЗСА. Стало також відомо, що американський амбасадор в Манілі Ніколас Платт відлетів на Гаваї, де відбудеться нарада амбасадорів в країнах тихо-океанського району, а після того полетить до Вашінґтону, щоб там зустрінутись з державним секретарем Джорджом Шулцом, а може навіть з президентом Роналдом Рейґеном і провідниками Конґресу. Загально припускають, що темою розмов буде безпека американських баз у Філіппінах і зріст комуністичних партизанів в тій країні.

Дирекція Українського Інституту Америки в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Членами та Українською Громадою, що 24-го жовтня 1987 р. відійшов у Вічність

бл. п.

Ярослав Д. Рубель

активний член УІА та визначний пластовий, спортовий і громадський діяч.

•

Горем прибитій Дружині та Родині складаємо найсердечніші співчуття.

Ділимося сумною вісткою, що 2-го листопада 1987 р. на 92-му році життя відійшла у Вічність

бл. п.

Осипа з Бориславських МІНЧАК

довголітня учителька в Дрогобиччині.

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 6-го листопада 1987 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Насевичів при Franklin and Brown **вул. у Філядельфії, Па.**

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у суботу, 7-го листопада 1987 року о год. 9-ій ранку в катедральному храмі Непорочного Зачаття при Френклін вул., а відтак на український католицький цвинтар у Fox Chase, Pa.

РОДИНА

•

Замість квітів на могилу Покійної можна складати датки на Гарвардський Проєкт 1000-ліття. (Harvard Ukrainian Research Institute — M.U.C.).

Об'єднання Мистців Української Сцени

ділиться болючою вісткою зі своїм Членством і Українською Громадою, що в ранніх годинах, дня 2-го листопада 1987 р. з Волі Всевишнього відійшла у Вічність довголітня членкиня нашої Театральної Родини

бл. п.

Валентина (Валя) КАЛИН-МАГМЕТ

АРТИСТКА УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ

•

Вш. Чоловікові й Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Управа ОМУС

ВИСТУП О. РОГАТИН-МАКОГОН

Рочестер, Н. Й. — На запрошення колегії місцевої української радіопрограми сюди завітала з Торонто солістка-співачка Оксана Рогатин-Макогон.

Її самостійний виступ, що відбувся в неділю, 18-го жовтня ц.р., у вокально-словесному монтажі укладу Олі Мисик-Рогатин під назвою „Україно рідна, про тебе пісню я співаю", сповнений чару і любови до рідної землі і тим цінніший, що вона як уродженка Канади ніколи навіть не бачила України.

Членка колегії української радіопрограми Богданна Левицька представила мисткиню пісні і слова, подаючи коротко осяги і пляни в її мистецькій кар'єрі.

Співачка-солістка О. Рогатин-Макогон має за собою ряд самостійних виступів на фестивалях, концертах, імпрезах. Брала участь у Ківаніс мюзик фестивалі, на якому одержала першу премію в ділянці сольоспіву. Отримує признання і позитивні оцінки відомих музичних критиків. Від 1976 року співає в тріо „Верховина" з Торонто, доповнюючи при цьому свої музичні студії в консерваторії в Торонто. Свою мистецьку кар'єру продовжує в Канадіян Опера Компані.

Піяніст Михайло Бубна, який акомпанює солістці О. Рогатин-Макогон, закінчив музичні студії в престижевій Істман скул оф мюзик. Учився якийсь час у Швайцарії у відомих професорів. Виступаючи як соліст, здобув признання і ряд нагород. Акомпанює від довшого часу хорові „Бурлака" та тріо „Верховина".

У першій частині програми, у вокально-словесному монтажі, солістка О. Рогатин-Макогон переносить присутніх своїм співом на переміну з рецитаціями в країну своїх мрій і туги — рідну Україну. Наче в калейдоскопі просуваються в уяві простори степів, глибоких вод, лісів і синіх гір. Пливуть думки вслід за мандрівкою любови, де Дніпр широкий, що сам як пісня над піснями, сповнений давньої слави, жалю і горя, биттям серця України. Древній Київ, княжий Львів і зв'язані з ними історичні події...

У другій чистині програми співачка проявляє талановитість і акторські здібності в інтерпретації змісту і суті народних пісень. Її сильне сопрано, поєднане із досконалою дикцією та притягаючою і милою особистістю, творять гармонійну цілість.

На закінчення концерту піднесено китицю рож з подякою за її виступ від колегії рочестерської радіопрограми.

Виступ солістки-сопрано Оксани Рогатин-Макогон з її оригінально складеним монтажем та піяніста Михайла Бубна був для української громади в Рочестері гарним і корисним пережиттям.

Галина Павлічко

Філярет...

(Закінчення зі стор. 1)

вість участи уніятів з еміграції, тобто тих, які діють на поселеннях у вільному світі. Цьому фактові не треба дивуватися, — каже у своїй замітці М. Політі, — бо українці католики візантійського обряду, під проводом Кардинала Мирослава І. Любачівського, Архиєпископа Львова, (хоч він перебуває на Заході) ведуть сильну акцію проти православного патріярха в Москві і „навіть не признають цьому патріярхові права проголошувати святкування 1000-річчя християнства на Русі".

Найбільш цікавим місцем у заяві митрополита Філярета, який, будучи в Італії зустрічався з Кардиналом Віллієбрандсом у Венеції, є те, де він говорить що в СССР існують „українські католики-уніяти" і його запевнення, що вони можуть брати участь у святкуваннях 1000-річчя Християнства.

Автор при цій нагоді каже, що українці-католики були насильно з'єднані з Російською Православною Церквою в 1946 році і від того часу їх ніколи не признавали офіційно, ані урядові ,ані церковні чинники СССР.

М. Політі пригадує, що під час інтерв'ю, яке дав італійському журналістові Альчесте Сантіні московський Патріярх Пімен, оскаржувалось католиків-уніятів, що вони підтримували німецьких нацистів під час Другої світової війни.

Важливим є також твердження Митрополита Філярета, що в УССР існує „кілька тисяч" католиків уніятів з трьома єпископами. На запитання скільки вони мають парафій, Філярет відповів: „немає парафій ,але вони можуть виявляти свою віру в церквах інших католиків.

Мабуть ще не час на відкриту заяву Філярета про наближення у переговорах між московською патріярхією, Ватиканом і урядом СССР з чого можуть скористати уніяти, — каже автор. Також не треба брати заяви Філярета про незапрошення Папи до СССР за правду. Ця справа ще не рішена на самих верхах компартії. Зрештою в січні 1988 року приїжджає до Італії генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов, якого напевно прийме на приватній авдієнції Папа. Тому перерішувати справи ще не варто, — закінчує свої міркування М. Політі.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Китайської Народної Республіки був офіційно проголошений черговим генеральним секретарем комуністичної партії Китаю після закінчення однотижневого з'їзду тієї партії в неділю, 1-го листопада. Вибір нового генерального секретаря ЦК КПК наступив у понеділок, 2-го листопада, на першому засіданні Центрального Комітету, значно омолодженого після того, як дотеперішні старші члени на чолі з Денг Шіаопінгом добровільно відійшли від керівництва. Новий генеральний секретар Зао Зіянг, весь час користувався повною підтримкою Шіаопінга, був назначений також заступником голови военної комісії, що у політичних колах розглядається як важливе потягнення, яке свідчить про консолідацію всієї влади в його руках. Д. Шіаопінг заявив, що зміна керівництва компартії була потрібна для проведення започаткованого ним курсу модернізації Китаю.

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА „Вашінгтон Таймс" отримала копію документів, які свідчать, що американська комуністична партія і усі скрайньо-ліві елементи, а навіть приватні лібералн, передають великі суми грошей для сальвадорських марксистів, які змагаються з демократичним урядом президента Хозе Наполеона Дуарте. У документі „Політичні завдання на 1988 рік", Комітет солідарности із сальвадорським народом, ліва організація працюватиме в напрямі популяризації „визвольного фронту" ім. Фрабундо Марті, щоб перетворити його в реальну політичну силу в Ель Сальвадорі і за кордоном. Другим завданням згаданого комітету є фінансово допомагати марксистам.

ПІСЛЯ ВСІХ ПОЗНАКй виглядає, що Майкл Дукакіс, демократичний кандидат на президентську номінацію, після всіх заковик вийшов ціло й може продовжувати знову свою виборчу кампанію, як першун у демократичному таборі, хоча звертають на себе сильну увагу і Дик Ґепгард, і Пол Саймон. У республіканському таборі Джордж Буш щоправда веде перед, але ситуація може змінитися, бо сен. Баб Дол починає набирати розгону і його думки починають доходити до виборців.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАВЛО СТЕПУШИН, член УНС Відд. 220-го ім. свв. Петра і Павла в Чикаго, Ілл., помер 17-го вересня 1987 року на 96-му році життя. Нар. 1891 року в Галичині. Членом УНС став 1931 року. Залишив у смутку сина Ришарда з дружиною Христиною і шестеро внуків. Похорон відбувся 19-го вересня 1987 року на цвинтарі Воскресення в Джастис, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Дж. М. Блідий, секр.

КАТЕРИНА ЛЕЧШИН, член УНС Відд. 219-го ім. М. Грушевського в Нюарку, Н.Дж., померла 4-го жовтня 1987 року на 92-му році життя. Нар. 14-го січня 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку дочку Мерієн Перічин і сина Геррі. Похорон відбувся 7-го жовтня 1987 року на цвинтарі Евергрін в Гиллсайд, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО БРУНЬКА, член УНС Відд. 172-го ім. Івана Франка у Виппані, Н.Дж., помер 3-го жовтня 1987 року на 61-му році життя. Нар. 1926 року в Україні. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку дружину Рузю, синів Миколу і Семка, доню Лесю і сестру в Україні та дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Ровд в Морріставні, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Осадчук, секр.

ВАСИЛЬ І. ЛАЙТАР, член УНС Відд. 107-го ім. Івана Хрестителя в Гаммонді, Інд., помер 5-го жовтня 1987 року на 65-му році життя. Нар. 1923 року в Каламет Сиги, Ілл. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Анну і дітей Беверлі, Карін, Кеті і четверо внуків. Похорон відбувся 9-го жовтня 1987 року на цвинтарі Каламет Парк в Кровн Поінт, Індіяна.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ІВАН СТРИХОВСЬКИЙ член УНС Відд. 327-го Т-ва „Запорозька Січ" в Гемпстеді, Н.Й., помер 16-го вересня 1987 року на 66-му році життя. Нар. 1921 року в Заболотцях пов. Броди, Зах. Україна. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину Анелю і дочку Христину з родиною. Похорон відбувся на цвинтарі Грінловн в Гемпстеді. Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
З. Зарицька, секр.

МАРІЯ МІНЖІКЕВИЧ, член УНС Відд. 193-го ім. св. Миколая в Тейлор, Па., померла 11-го жовтня 1987 року на 79-му році життя. Нар. 6-го липня 1908 року в Тейлор, Па. Членом УНС стала 1926 р. Залишила у смутку троє дітей — сина Михайла, доньок Патрисю МекҐейл і Шарльотту Стед, 10 внуків і троє правнуків; братів Івана і Стефана. Похорон відбувся 15-го жовтня 1987 року на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Еленор Дутка, секр.

МИХАЙЛО КОПАНЕЦЬ, член УНС Відд. 473-го ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі, Кве., Канада, помер 19-го вересня 1987 року на 85-му році життя. Нар. 1901 року в Яворові, Україна. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Ярослава з родиною і доньку Ольгу з мужем. Похорон відбувся 23-го вересня 1987 року на цвинтарі Кот де Неж в Монтреалі, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Віра Баніт, секр.

СТЕФАНІЯ ТАЛАНЧУК, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку-Ірвінгтоні, Н.Дж., померла 21-го вересня 1987 року на 64-му році життя. Нар. 29-го липня 1923 року в Україні. Членом УНС стала 1973 року. Залишила у смутку сина Волтера з родиною. Похорон відбувся 25-го вересня 1987 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Дереш, секр.

ТЕОДОР ОНУФРИК, член УНС Відд. 130-го ім. св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., помер 17-го вересня 1987 року на 96-му році життя. Нар. 1891 року в селі Пиків, Рогатин, Україна. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку доньок: Аліс Мессіну і Надю О. Ділені, одного внука і троє правнуків. Похорон відбувся 21-го вересня 1987 року на цвинтарі Кальварія у Вудсайд, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

● РІЗНЕ ●

● SERVICE ●

●FUNERAL DIRECTORS●